

Bohoslužby v Hrabové 24.prosince 2022

Mt 1, 18-24

Milé sestry, milí bratři, už přišla ta očekávaná chvíle. Slavnostní večere, nazdobený stromeček, snaha vytvořit co nejsvátečnější náladu. K Vánocům patří spousta krásných věcí, my sami také chceme být svým způsobem krásní. Vždyť slavíme významnou událost. Je důležité najít v sobě to nejlepší a podělit se o to s těmi ostatními. To ostatně vystihuje smysl tohoto svátku. Ježíš, jehož narození si připomínáme, přeci přichází, aby nám pomohl najít to dobré v nás, které můžeme dát do služby druhým lidem.

Je úžasné, když se tedy společně radujeme, když od srdce zpíváme vánoční zpěvy, když se necháme pohltit atmosférou dobra a pokoje. Jenže odpovídá to vždy tomu, co prožíváme? Nemůže se stát, že si prostě zvykneme být v tuto chvíli radostní, usměvaví, i když nám moc do smíchu není a důvodů k radosti je poskrovnu? Děti od nás ze sboru hrály letos velice zajímavou hru, její myšlenka vycházela z toho, že právě všechno špatné, smutné, bolestivé se zakáže. Život bude jen samý úsměv, radostné oslavy, nekonečný přísun dárků, abychom měli pocit štěstí. Taková myšlenka může být zpočátku dobrá. Vždyť kolik energie nám berou různé starosti, smutky, stresy. Kdyby nebyly, jak by to bylo krásné, jak by nám ten život hezky vzkvétal. Ovšem má to jeden háček. Jsou věci, které se přikázat zkrátka nedají. A radost, pokoj, štěstí, ty k nim patří. Stejně jako se nedá zakázat smutek, bolest, stres a podobné těžkosti. Jsou zde, patří k našemu životu. Vánoce, které se od nich snaží odpoutat, ztrácejí to podstatné.

Četli jsme z Bible o tom, jak evangelista Matouš vnímá Ježíšovo narození. Vypráví nám příběh dvou lidí, který má do sváteční radosti daleko. Ale je strhující. Josef se jeví jako dobrý chlapík. Těší se na společný život s ženou, kterou má rád, která je mu velice vzácná. A náhle se stane něco, co ho musí hodně zabolet. Zkusme se do něho vžít. Máte před svatbou a najednou zjistíte, že vaše láska čeká dítě, které tutově není vaše. Co s tím? Josefovo milující srdce krvácí, ale dává Marii svobodu, aby mohla své štěstí prožít s někým jiným. Možná by to jiný řešil jinak, ale Josef není chlap s uraženou ješitností. Je nesobecky milující muž.

Marii taky není do smíchu. Evangelista Matouš nemluví o zjevení anděla, který přeci jen mnohé objasňuje. Sice se zmíní, že se shledalo, že počala z Ducha svatého, ovšem to je formulace, která dává až veliký prostor fantazii. A tak se Marie musí smířit s tím, že nemá cenu cokoli

vysvětlovat, protože to stejně nikdo nebude chtít slyšet. Dostává svobodu k tomu, aby byla šťastná s někým, kdo vlastně není. Chce být s Josefem, ale on to zkrátka nemůže pochopit. Opravdu zápletky jedna radost. Zápletky, která možná ukazuje mnohé z našeho vlastního života. Kolik jen nedorozumění přichází jenom proto, že nedokážeme přijmout jako pravdivé něco, čemu zase tolik nerozumíme? Věříme více sobě, svému úsudku, než tomu druhému, jeho slovu, které přesahuje naši zkušenost. Druhého člověka potom vidíme jako soka, nepřítele, který zamýšlí to nejhorší. Tudy vede i cesta ke zbytečným konfliktům nejen mezi nejbližšími, ale třeba i celými národy. Je to takové skoro beznadějně, neboť člověk cítí, že vlastně nemůže udělat nic, aby toho druhého ovlivnil, přesvědčil, že nejedná správně, že nemá ke svému konání důvod. I když to zde přímo nečteme, Marie se ocitá ve vleku událostí, může jen čekat, jak se rozvinou. V této situaci si uvědomujeme, jak důležité je věřit. Nikoliv spekulovat, vytvářet své vlastní plány, ale důvěřovat, že tuto situaci má ve svých rukou někdo silnější, mocnější. Je důležité věřit, že zvítězí pravda, že se ukáže, kde je spravedlnost.

Josef byl muž spravedlivý. Jak vidno, i spravedlivý člověk se může dopustit špatného úsudku. Spravedlivý není neomylný. Ale je otevřený k tomu, aby svůj omyl poznal a něco s tím udělal. Pravda, dochází k zásahu shůry. Bůh do toho musí vstoupit. Ale i to je důležité. Neměli bychom zapomínat, že měřítko toho, co je skutečně správné, to není v našich rukou. Pravda je v Bohu, můžeme ji najít jen tehdy, když jsme schopni mu naslouchat. Tím se Josef liší od mnoha bojovníků za pravdu, které máme dnes kolem sebe. Boj za lepší svět nemůže dopadnout dobře, nemůže být spravedlivý, když ho vede někdo, kdo mírou pravdy vidí jen sám sebe, kdo není otevřen tomu, že pravdu nemá ve svých rukou, ale může ji mít i jeho protivník.

Příběh Josefa s Marií končí dobře. Ale ukazuje k tomu, že svět, do kterého se Ježíš rodí, není vůbec ideální. Evangelista Matouš celou tuto situaci zdůvodňuje tím, že se musí naplnit Písmo. Znamením toho, že do světa přijde někdo, kdo mu dá naději, kdo jeho běh odvede jiným směrem, tímto znamením bude zázrak, který se vymyká přirozenému běhu věcí. Početí z Ducha svatého je něco, co člověka dnešní doby zkrátka provokuje. Hledá jiná různá vysvětlení. Ale v nich uniká ta podstata, že se stalo něco, co vybočuje právě z řady těch různých přirozených věcí. A opět, je to podnět k přemýšlení nad tím, že možná toho nepřirozeného se v tom příběhu odehrálo víc. Třeba v tom, že je zde je Josef, který tomu dokázal uvěřit, dokázal opustit svou pravdu a udělat to, co mu říká Bůh. Jak často se takové věci dějí? Jak často umí člověk uznat, že se mýlí, že nejedná správně, nemá zkrátka pravdu? Myslím, že je mnohem přirozenější trvat na svém, i když člověk ví, že se nechová správně.

Dobře, pojďme ale zpět k vánočnímu příběhu. Svým způsobem nás vytrhuje z reality světa kolem nás. Nejen v tom posezení u stromečku, u slavnostní večeře. Víc než jindy sledujeme pohádky, romantické příběhy s dobrým koncem. Je to potřeba. Je potřeba vidět svět jinak, vidět, že dobro má svou sílu. Ovšem také je třeba vědět, že vánoční příběh nepatří do této kategorie. Není idealismem, ke kterému můžeme z tohoto světa utíkat. Naopak, je svědectvím, že v

Ježíšově narození Bůh přichází do tohoto světa plného bolesti, nedorozumění. Tady je s námi. Nepotřebujeme za ním utíkat někam pryč. Ježíš narozený za okolností srovnatelných s velikým dramatem, je nám velmi blízký. Ostatně to zaznívá i v tom, co pověděl anděl Josefovi ve snu. Narozeného syna nazve jménem Ježíš. Toto jméno znamená, že Bůh je naše záchrana. Zároveň se ale odkazuje na proroka Izaiáše, který říká, že toto dítě bude nazváno Immanuel – Bůh s námi. Spojení těchto dvou jmen je podstata evangelia, radostné zprávy. Bůh je naše spása, protože je s námi. Je nám nablízku.

Možná bychom rádi vybudovali ideální svět. Možná proto tak často vzpomínáme na minulé doby, protože nám to přišlo lepší. Ovšem vánoční příběh nám sděluje, že nic takového se budovat nedá. Alespoň ne mocí, zbraněmi, násilím. Žádná revoluce, žádný puč, žádné zabíjení nevytvoří ideální svět, kde nebude bolest, smutek, starosti a obavy z toho, co přijde druhý den. Pokojný a šťastný svět roste tam, kde je někdo s námi, tam, kde víme, že se máme s kým radovat, ale také komu vyplakat. Kéž by se nám to tedy vrylo do našich srdcí a niter, že skutečný pokoj se nerozšířil v přetopeném bytě nad plnými stoly, ale ve stáji mezi dvěma lidmi, kteří v tu chvíli měli jen jeden druhého. Nevěděli, co je čeká. Věděli jen, komu na své cestě můžou důvěřovat. Amen.